

KRKAVEC VELKÝ *Corvus corax* L. HNÍZDÍ V ŽELEZNÝCH HORÁCH

František Bárta

Krkavec velký (*Corvus corax*) je největším představitelem z řádu pěvců hnízdících v Československu. V Červené knize ČSSR je krkavec zařazen mezi druhy vyžadující další pozornost (SEDLÁČEK 1988). Hnízdní stavy tohoto druhu zaznamenaly v posledních desetiletích významné změny nejen v republice, ale i na území Východočeského kraje. V roce 1972 bylo doloženo první hnízdění v Čechách (HUDEC 1983). Na území Vč. kraje se zjistilo od té doby již více hnízdních lokalit. Některé dokonce v blízkosti aglomerací (ZAJÍC 1986), či na sloupu elektrického vedení (PETERA 1988). Prozatím chybělo doložené a prokázané hnízdění krkavců v jihozápadní části kraje v okresech Chrudim a Havlíčkův Brod.

V roce 1987 bylo založeno pracoviště Ochrany přírody v Navsavrkách, jehož jedním z úkolů je i sledování ohrožených a chráněných organismů v oblasti navržené CHKO Železné hory. Součástí sledovaného území je na severním úpatí Železných hor Slavická obora, jejíž nadmořská výška je okolo 400 metrů. Porost je tvořen smíšeným lesem s množstvím menších louček, rybníků a suťovými lesy ve skalnatém údolí řeky Chrudimky.

V roce 1988 asi 350 metrů od hájovny zahníždili na borovici lesní ve výšce 26 metrů krkavci velcí. O tomto hnízdění jsou jen kusé a neúplné údaje získané ústním podáním. Dne 16.4.1988 zde byla okroužkována 2 mláďata. Tato činnost však nebyla předem projednána s odborníkem, a tak kroužkování vyvolalo dosti nepříjemnou reakci. V roce 1989 jsme chtěli podobnému nedorozumění předejít a tak když byli v únoru krkavci pozorováni, byl další postup dohodnut s odborníkem, kterému tímto děkujeme. Samici na hnízdě jsme prvně pozorovali 14. března. Hnízdo bylo na stejné borovici jako v roce předešlém. Vlastní hnízdo jsme kontrolovali 4. dubna. Při této příležitosti jsme okroužkovali 4 mláďata. U jednoho z mláďat (C 108352) jsme zjistili na 2 prstech náznaky albinismu. Poslední dva články obou prstů byly

zbarveny bíle, zbytek nohy byl černý. Vnitřní výstelku hnízda tvořila srst jelení zvěře a žíně z koní.

V období hnízdění byli dospělí ptáci pozorováni při sběru potravy až 4 km od hnízda. S oblibou zalétali na skládku odpadků jihovýchodně od obce Nasavrky.

Vyhnízdění krkavců velkých ve Slavické oboře bylo první zjištěné v Železných horách. Dle ústního sdělení má další pár hnízdit východně od Vápeného Podola v Janovické oboře. Další údaje, které jsou k dispozici z oblasti CHKO nevylučují možnost dalšího páru na jižní straně Železných hor v oblasti Ždírcce nad Doubravou.

Summary

RAVEN *Corvus corax* L. BREEDED IN THE ŽELEZNÉ HORY HIGHLANDS

The author and his co-workers found a nest of the Raven in the Železné hory Highlands. It was situated in Slavická oboře game park, built on pine-tree, in the height of 26 m above the ground. In 1988, two young were ringed, in 1989, four young were marked, of which one had some symptoms of albinism on two fingers. In these two nesting seasons, this nest was located in the same site. Nesting of the other pairs is assumed in this area.

Literatura

- HUDEC, K., a spol., 1983: Fauna ČSSR, Ptáci 3/II. Academia Praha.
 PETERA, V., 1988: Hnízdění krkavce velkého *Corvus corax* L. u Hustířan v okrese Náchod. Sborník Vě. pobočky ČSO 10: 90.
 SEDLÁČEK, K., a spol., 1988: Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů ČSSR 1. Ptáci. SZN Praha.
 ZAJÍC, J., 1986: Hnízdění krkavců velkých (*Corvus corax*) u Hradce Králové. Sborník Vě. pobočky ČSO 8: 75-78.

Adresa autora

RNDr. František Bárta, 538 43 Třemošnice 313